

Αρείου Πάγου 1683/2009 (Α, ΠΟΙΝΙΚΕΣ)

Πηγή:

http://www.areiospagos.gr/nomologia/apofaseis_DISPLAY.asp?cd=BK9D2XMBIW19BSOJ0AJ2H5G1L1J07M&apof=1683_2009

Θέμα

Αιτιολογίας επάρκεια, Ακυρότητα απόλυτη, Ανθρωποκτονία από αμέλεια.

Περίληψη:

Ανθρωποκτονία από αμέλεια δια παραλείψεως, πολιτικού μηχανικού, ο οποίος κατά την εκτέλεση εργασιών σε κατασκευαζόμενη υπό την επίβλεψή του πολυώροφη οικοδομή παρέλειψε να λάβει μέτρα ασφαλείας σε άνοιγμα φωταγωγού, με αποτέλεσμα να καταπέσει από αυτή εργαζόμενος και να τραυματισθεί θανάσιμα. Υπάρχει ειδική και εμπειρισταωμένη αιτιολογία, εφόσον αναφέρονται οι νομικές διατάξεις (άρθρα 17, 20, 22 π.δ. 778/1990, 40 παρ. 1 και 2 και 117 του Π.Δ. 1037/1981 και 3 Β.Δ. 258/5.9.1980) που προέβλεπαν την ιδιαίτερη νομική υποχρέωση του κατηγορουμένου για τη λήψη μέτρων ασφαλείας. Απόλυτη ακυρότητα. Αόριστος ο λόγος αναιρέσεως από τον αρ. 1 του άρθρ. 510 ΚΠΔ, εφόσον στο αναιρετήριο δεν αναφέρεται σε ποια από τις προβλεπόμενες με τη διάταξη του άρθρου 171 ΚΠΔ περιπτώσεις εμπίπτει η προβαλλόμενη πλημμέλεια και τα περιστατικά που τη συγκροτούν. Απόρριψη αίτησης.

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές: Δημήτριος Μαζαράκη, Προεδρεύοντα Αρεοπαγίτη, ως αρχαιότερο μέλος της συνθέσεως, Παναγιώτη Ρουμπή, Ανδρέα Δουλγεράκη, Κωνσταντίνο Φράγκο και Δημήτριο Τίγγα-Εισηγητή, Αρεοπαγίτες.

Συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του στις 3 Ιουλίου 2009, με την παρουσία του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου Δημητρίου-Πριάμου Λεκκού και της Γραμματέως Ευδοκίας Φραγκίδη, για να δικάσει την αίτηση του αναιρεσιόντος-κατηγορουμένου Χ1 κατοίκου ... που παρέστη με τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Γεώργιο-Σταύρο Κουκνή, για αναίρεση της 414/2009 αποφάσεως του Τριμελούς Εφετείου Αθηνών.

Το Τριμελές Εφετείο Αθηνών με την ως άνω απόφασή του διέταξε όσα λεπτομερώς αναφέρονται σ' αυτή, και ο αναιρεσιώντων-κατηγορούμενος ζητεί την αναίρεση αυτής, για τους λόγους που αναφέρονται στην από 12 Μαΐου 2009 αίτησή του αναιρέσεως, η οποία καταχωρίστηκε στο οικείο πινάκιο με τον αριθμό 813/2009.

Αφού άκουσε

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο του αναιρεσειόντος, που ζήτησε όσα αναφέρονται στα σχετικά πρακτικά και τον Αντεισαγγελέα, που πρότεινε να απορριφθεί η προκειμένη αίτηση αναιρέσεως.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Κατά το άρθρο 314 παρ. 1 εδαφ. α του Π.Κ. "όποιος από αμέλεια προκαλεί σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας άλλου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών". Από το συνδυασμό της διάταξης αυτής με εκείνη του άρθρου 28 του ΠΚ, κατά την οποία "από αμέλεια πράττει όποιος, από έλλειψη της προσοχής, την οποίαν όφειλε κατά τις περιστάσεις και μπορούσε να καταβάλει, είτε δεν προέβλεψε το αξιόποιο αποτέλεσμα το οποίο προκάλεσε η πράξη του, είτε το προέβλεψε ως δυνατό, πίστεψε όμως ότι δεν θα επερχόταν", προκύπτει ότι, για τη θεμελίωση της σωματικής βλάβης από αμέλεια, απαιτείται να διαπιστωθεί, αφενός, ότι ο δράστης δεν κατέβαλε την απαιτούμενη, κατ' αντικειμενική κρίση, προσοχή, την οποία οφείλει να καταβάλει κάθε μετρίως συνετός και ευσυνείδητος άνθρωπος, κάτω από τις ίδιες πραγματικές καταστάσεις, με βάση τους νομικούς κανόνες, τις συνήθειες που επικρατούν στις συναλλαγές, την κοινή πείρα, τη λογική και τη συνηθισμένη πορεία των πραγμάτων, και αφετέρου, ότι είχε τη δυνατότητα να προβλέψει και αποφύγει το αξιόποιο αποτέλεσμα, το οποίο πρέπει να τελεί σε αντικειμενικά αιτιώδη σύνδεσμο με την πράξη ή παράλειψη. Η παράλειψη, ως έννοια, ενυπάρχει σε κάθε είδος αμέλειας, εφόσον το ένα είδος της ευθύνης συνίσταται στη μη καταβολή της προσοχής, δηλαδή σε μία παράλειψη. Όταν όμως η αμέλεια δεν συνίσταται σε ορισμένη παράλειψη, αλλά σε σύνολο συμπεριφοράς που προηγήθηκε του αποτελέσματος, τότε, για τη θεμελίωση της σωματικής βλάβης από αμέλεια, ως εγκλήματος που τελείται με παράλειψη, απαιτείται και η συνδρομή των όρων του άρθρου 15 του ΠΚ, κατά το οποίο "όπου ο νόμος, για την ύπαρξη αξιόποινης πράξης, απαιτείται να έχει επέλθει ορισμένο αποτέλεσμα, η μη αποτροπή του τιμωρείται όπως η πρόκλησή του με ενέργεια, αν ο υπαίτιος της παράλειψης είχε ιδιαίτερη νομική υποχρέωση να παρεμποδίσει την επέλευση του αποτελέσματος". Από την τελευταία αυτή διάταξη προκύπτει ότι αναγκαία προϋπόθεση της εφαρμογής της είναι η ύπαρξη ιδιαίτερης (δηλαδή ειδικής και όχι γενικής) υποχρέωσης του υπαιτίου προς ενέργεια, που τείνει στην παρεμπόδιση του αποτελέσματος, για την επέλευση του οποίου ο νόμος απειλεί ορισμένη ποινή. Η υποχρέωση αυτή, η οποία πρέπει να αναφέρεται στην καταδικαστική απόφαση για την πληρότητα της αιτιολογίας της, μπορεί να πηγάζει από σύμπλεγμα νομικών καθηκόντων, που συνδέονται με ορισμένη έννομη σχέση του υποχρέου ή από σύμβαση ή από ορισμένη συμπεριφορά του υπαιτίου από την οποία δημιουργήθηκε ο κίνδυνος επέλευσης του εγκληματικού αποτελέσματος ή από ρητή διάταξη νόμου. Τέτοιες διατάξεις είναι και εκείνες των άρθρων 17, 20 και 22 του Π.Δ. 778/1980, 40 παρ. 1 και 2 και 117 του Π.Δ. 1037/1981 σε συνδυασμό με το άρθρο 3 του Β.Δ. 258/5.9.1920 από τις οποίες προκύπτει ότι κάθε εργοδότης καθώς και κάθε διευθυντής, διαχειριστής,

ιδιοκτήτης, τεχνίτης, επιτετραμμένος κ.λ.π. οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών και ειδικότερα να εξασφαλίζει τα πέρατα των ξυλοτύπων και πλακών μεταξύ άλλων με ανθεκτικά προσωρινά κιγκλιδώματα και θωράκια στηριζόμενα με ορθοστάτες δι'ηλώσεως ή δια κοχλιώσεως αυτών, καθώς επίσης να λαμβάνει μέτρα για την προστασία των ανοιγμάτων της οικοδομής όπως φωταγωγών, φρεάτων ανελκυστήρων κ.λ.π. είτε περιμετρικών με ανθεκτικά κιγκλιδώματα ύψους τουλάχιστον ενός μέτρου και θωράκια ύψους δεκαπέντε εκ., είτε δια της πλήρους καλύψεώς τους με αμετακίνητο στερεό σανίδωμα, είτε με προστατευτικό στηθαίο με χειρολισθήρα, σανίδα μεσοδιαστήματος και θωράκιο. Εξάλλου η καταδικαστική απόφαση έχει την από τις διατάξεις των άρθρων 93 παρ. 3 του Συντάγματος και 139 ΚΠΔ απαιτούμενη ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, η έλλειψη της οποίας ιδρύει λόγο αναιρέσεως από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Δ'ΚΠΔ, όταν αναφέρονται σ' αυτήν με πληρότητα, σαφήνεια και χωρίς αντιφάσεις ή λογικά κενά, τα πραγματικά περιστατικά, στα οποία στηρίχθηκε η κρίση του δικαστηρίου για τη συνδρομή των αντικειμενικών και υποκειμενικών στοιχείων του εγκλήματος, οι αποδείξεις που τα θεμελίωσαν και οι νομικοί συλλογισμοί, με τους οποίους έγινε η υπαγωγή των περιστατικών αυτών στην ουσιαστική ποινική διάταξη που εφαρμόστηκε. Ειδικότερα, ως προς την έκθεση των αποδείξεων, αρκεί η γενική, κατά το είδος του, αναφορά τους, χωρίς να είναι απαραίτητο να διευκρινίζεται από ποιο ή ποια αποδεικτικά μέσα αποδείχθηκε κάθε παραδοχή. Δεν αποτελούν επίσης, λόγο αναιρέσεως η εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων και ειδικότερα η εσφαλμένη εκτίμηση των εγγράφων, η εσφαλμένη αξιολόγηση των καταθέσεων των μαρτύρων, η παράλειψη αναφοράς και αξιολόγησης κάθε αποδεικτικού στοιχείου χωριστά και η παράλειψη της αξιολογικής συσχέτισεως μεταξύ των αποδεικτικών στοιχείων, καθόσον στις περιπτώσεις αυτές πλήττεται η αναιρετικά ανέλεγκτη κρίση του δικαστηρίου της ουσίας. Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη (414/2009) απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Αθηνών, ο αναιρεσείων καταδικάσθηκε σε ποινή φυλάκισης 10 μηνών με τριετή αναστολή για ανθρωποκτονία από αμέλεια. Το Εφετείο δέχθηκε με την απόφαση αυτή, όπως προκύπτει από το συνδυασμό και την αλληλοσυμπλήρωση του σκεπτικού με το διατακτικό της, ότι από τα αναφερόμενα κατ' είδος αποδεικτικά μέσα αποδείχθηκαν τα ακόλουθα: "Ο κατηγορούμενος (αναιρεσείων), τυγχάνοντας εργοστασιάρχη, πολιτικός μηχανικός και υπεύθυνος ασφάλειας οικοδομικού έργου και συγκεκριμένα οικοδομής που ανεγειρόταν επί των οδών ... και λεωφόρου ... στην ... από την κοινοπραξία με την επωνυμία "ΚΞ Κ.Ι. ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ CYBARCO (HELLAS) Α.Ε." κατά τις ..., από έλλειψη της ιδιαίτερης επιμέλειας και προσοχής που όφειλε κατά τις περιστάσεις, μπορούσε και είχε ιδιαίτερη νομική υποχρέωση λόγω του επαγγέλματός του ως πολιτικού μηχανικού εργοταξιάρχη και υπευθύνου ασφαλείας του έργου να καταβάλει, δεν προέβλεψε το αξιόποιο αποτέλεσμα που προκάλεσε η παράλειψή του να λάβει τα προβλεπόμενα από το νόμο μέτρα ασφαλείας για τους εργαζόμενους στην υπό ανέγερση οικοδομή και παρέλειψε από αμέλειά του να λάβει τα κατάλληλα μέτρα ασφαλείας κατά την

εκτέλεση οικοδομικών εργασιών και ειδικότερα να λάβει μέτρα για την προστασία των εργαζομένων από τα ανοίγματα της οικοδομής και συγκεκριμένα από το άνοιγμα του φωταγωγού του δευτέρου ορόφου, είτε περιμετρικώς τούτου με ανθεκτικά κιγκλιδώματα ύψους τουλάχιστον ενός μέτρου και θωράκια ύψους δεκαπέντε εκατοστών, είτε με την πλήρη κάλυψή του με αμετακίνητο στερεό σανίδωμα, είτε με προστατευτικό στηθαίο με χειρολισθήρα, σανίδα μεσοδιαστήματος και θωράκιο, με αποτέλεσμα να επιφέρει το θάνατο άλλου. Δηλαδή, ο κατηγορούμενος, τυγχάνοντας υπόχρεος ως πολιτικός μηχανικός εργοταξίαρχης και υπεύθυνος τήρησης των μέτρων ασφαλείας για τους εργαζομένους σε ιδιαίτερη επιμέλεια και προσοχή κατά την εκτέλεση της ανέγερσης οικοδομικού έργου που είχε αναλάβει υπό την ως άνω ιδιότητά του από αμέλειά του, δηλαδή από έλλειψη της προσοχής την οποία όφειλε και μπορούσε να καταβάλει, επέφερε το θάνατο άλλου, χωρίς να προβλέψει το αξιόποιο αποτέλεσμα που παράχθηκε από την αμελή συμπεριφορά του. Ειδικότερα η ως άνω κοινοπραξία με την επωνυμία "ΚΞ Κ.Ι. ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ CYBARCO (HELLAS) Α.Ε." προέβαινε σε ανέγερση πολυώροφης οικοδομής επί των οδών ... και λεωφόρου...στην Στο έργο αυτό, στο οποίο ο κατηγορούμενος πολιτικός μηχανικός Χ1 είχε την ιδιότητα του εργοταξίαρχη και του υπεύθυνου τηρήσεως των μέτρων ασφαλείας για τους εργαζομένους, προσελήφθη και εργαζόταν ως εργάτης ο Λ1.. Στις ... ο εργαζόμενος αυτός βρισκόταν στο δεύτερο όροφο της οικοδομής και εκτελούσε εργασίες καθαρισμού στο χώρο, μετά το ξεκαλούπωμα, συγκεντρώνοντας και απομακρύνοντας σε κεντρικά σημεία, είτε υλικά που είχαν αποξηλωθεί, είτε τμήματα αποσυνδεδεμένης σκαλωσιάς, τα οποία στη συνέχεια θα μεταφέρονταν από άλλους εργάτες για να επαναχρησιμοποιηθούν ή για να πεταχτούν. Ενώ εργαζόταν μόνος του στο χώρο αυτό, προφανώς έχασε την ισορροπία του και έπεσε στο άνοιγμα του φωταγωγού, το οποίο ήταν εντελώς ακάλυπτο και δεν έφερε περιμετρικά ούτε προστατευτικό κιγκλιδωμά ύψους τουλάχιστον ενός μέτρου και θωράκια ύψους δεκαπέντε εκατοστών, ούτε προστατευτικό στηθαίο με χειρολισθήρα, σανίδα μεσοδιαστήματος και θωράκιο, ούτε οποιαδήποτε άλλα προστατευτικά μέτρα, καταλήγοντας έξι επίπεδα πιο κάτω, σε βάθος 24 μέτρων, με αποτέλεσμα να τραυματιστεί σοβαρά και να επέλθει συνεπεία της πτώσης και του τραυματισμού του ως μόνης ενεργού αιτίας ο θάνατός του στις ... στο νοσοκομείο "...", όπου νοσηλευόταν. Το θανατηφόρο αυτό ατύχημα θα είχε αποφευχθεί αν είχε τοποθετηθεί περιμετρικά στο άνοιγμα του φωταγωγού του δευτέρου ορόφου της ανεγειρόμενης οικοδομής, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις των προαναφερθέντων άρθρων 17 και 20 του Π.Δ. 778/80 και 40 παρ. 1 και 2 του Π.Δ. 1037/81, προστατευτικό στηθαίο ή προσωρινό ανθεκτικό κιγκλιδωμά, ύψους τουλάχιστον ενός μέτρου με ορθοστάτες στερεωμένους κατά τον ενδεικνυόμενο γι' αυτές τις περιπτώσεις τρόπο ή αν είχε καλυφθεί πλήρως με αμετακίνητο στερεό σανίδωμα το άνοιγμα του φωταγωγού, όπως είχε υποχρέωση από την ως άνω ιδιότητά του του εργοταξίαρχη πολιτικού μηχανικού και υπεύθυνου ασφαλείας του έργου να πράξει ο κατηγορούμενος Χ1 Όμως, από τα αποδεικτικά στοιχεία που προαναφέρθηκαν, κατά την κρίση του Δικαστηρίου τούτου, αποδεικνύεται ότι δεν υπήρχε

καμία τέτοια προστασία κατά το χρόνο που έλαβε χώρα το ατύχημα και τα όσα ισχυρίζεται ο κατηγορούμενος και καταθέτουν οι μάρτυρες ότι υπήρχαν προστατευτικά μέτρα περιμετρικά του ανοίγματος του φωταγωγού από μεταλλικά πλαίσια και μπετόβεργες κρίνονται αβάσιμα, αφού αν υπήρχαν προστατευτικά μέτρα περιμετρικά του ανοίγματος του φωταγωγού δεν θα μπορούσε να πέσει εντός του φωταγωγού ο θανών εργαζόμενος, όπως και έπεσε, τα δε προστατευτικά μέτρα ασφαλείας περιμετρικά του ανοίγματος του φωταγωγού στο δεύτερο όροφο που βρέθηκαν μετά από τρεις ημέρες και συγκεκριμένα στις ... κατά την επίσκεψη των τεχνικών επιθεωρητών του Υπουργείου Εργασίας, τα οποία δεν βρέθηκαν παραβιασμένα ή πειραγμένα, τοποθετήθηκαν εκ των υστέρων μετά το ατύχημα και γι' αυτό δεν ήταν και παραβιασμένα έστω και κατά ένα μέρος, αλλά προστάτευαν πλήρως και επαρκώς και δεν επέτρεπαν πτώση ανθρώπου εντός του φωταγωγού από το δεύτερο όροφο. Ο ισχυρισμός ότι ο ίδιος ο θανών κατηγορούμενος παραβίασε και αφαίρεσε μέρος του προστατευτικού κιγκλιδώματος για να πετάξει από το φωταγωγό μπάζα, ανεξάρτητα από το ότι η εργασία του θανόντος ήταν να συγκεντρώσει τα μπάζα και τα άλλα υλικά σε σημεία του ορόφου για να τα μεταφέρουν από εκεί άλλοι εργάτες και όχι να τα πετάξει από το φωταγωγό, κρίνεται αβάσιμος και από το γεγονός ότι τέτοια παραβίαση υπάρχουσας προστασίας (προστατευτικού κιγκλιδώματος) δεν διαπιστώθηκε ούτε από τους επιθεωρητές στις ... και αν υπήρχαν προστατευτικά κιγκλιδώματα κατά το χρόνο του ατυχήματος και είχαν παραβιασθεί αυτά από τον θανόντα εργαζόμενο, ο κατηγορούμενος εργοταξίαρχης και υπεύθυνος τηρήσεως των μέτρων ασφαλείας θα φρόντιζε να παραμείνουν παραβιασμένα, λαμβάνοντας άλλα μέτρα προστασίας περιμετρικά τους, μέχρι να διαπιστωθεί η παραβίασή τους από τους επιθεωρητές του Υπουργείου Εργασίας, αφού έτσι θα αποδεικνυόταν ότι αυτός είχε λάβει τα απαραίτητα μέτρα προστασίας και είχε τοποθετήσει προστατευτικό κιγκλίδωμα για την αποφυγή πτώσεως εργαζομένου στο φωταγωγό και ότι αυτό παραβιάστηκε και αφαιρέθηκε έστω και εν μέρει από τον ίδιο τον θανόντα εργαζόμενο". Στη συνέχεια ο Εφετείο κήρυξε ένοχο τον αναιρεσείοντα ανθρωποκτονίας από αμέλεια, ως ακολούθως: "

Κηρύσσει τον κατηγορούμενο ένοχο του ότι: Στην ...και στις ..., τυγχάνοντας εργοταξίαρχης πολιτικώς μηχανικός και υπεύθυνος ασφάλειας οικοδομικού έργου και συγκεκριμένα οικοδομής που ανεγειρόταν επί των οδών ... και λεωφόρου ... στην ...από την κοινοπραξία με την επωνυμία "ΚΞ Κ.Ι. ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ CYBARCO (HELLAS) Α.Ε.", από έλλειψη της ιδιαίτερης επιμέλειας και προσοχής που όφειλε κατά τις περιστάσεις, μπορούσε και είχε ιδιαίτερη νομική υποχρέωση λόγω του επαγγέλματός του ως πολιτικού μηχανικού εργοταξίαρχη και υπεύθυνου ασφάλειας του έργου να καταβάλει, δεν προέβλεψε το αξιόποιο αποτέλεσμα του θανάτου άλλου που προκάλεσε η παράλειψή του και παρέλειψε από αμέλειά του να λάβει τα κατάλληλα μέτρα ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών, με αποτέλεσμα να επιφέρει το θάνατο άλλου. Συγκεκριμένα, στον ανωτέρω τόπο και χρόνο, τυγχάνοντας εργοταξίαρχης πολιτικώς μηχανικός και υπεύθυνος ασφάλειας οικοδομής που

ανειρόταν επί των οδών ... και λεωφόρου ... από την κοινοπραξία με την επωνυμία "ΚΕ Κ.Ι. ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ CYBARCO (HELLAS) Α.Ε." και έχοντα νόμιμη υποχρέωση από την ως άνω ιδιότητά του και από τις διατάξεις των άρθρων 17 και 20 του Π.Δ. 778/80 και 40 παρ. 1 και 2 του Π.Δ. 1037/81 να λάβει μέτρα προστασίας του προσωπικού που εργαζόταν στην οικοδομή από πτώση σε ανοίγματα φωταγωγών και ειδικότερα είτε να τοποθετηθεί περιμετρικώς των ανοιγμάτων των φωταγωγών ανθεκτικά κιγκλιδώματα ύψους τουλάχιστον ενός μέτρου και θωράκια ύψους δεκαπέντε εκατοστών, είτε να προβεί στην πλήρη κάλυψή τους με αμετακίνητο στερεό σανίδωμα, είτε να τοποθετήσει σ' αυτά προστατευτικό στηθαίο με χειρολισθήρα, σανίδα μεσοδιαστήματος και θωράκιο, από αμέλειά του, δηλαδή από έλλειψη της προσοχής την οποία όφειλε και μπορούσε να καταβάλει, δεν προέβλεψε το δυνάμενο να παραχθεί από τη συμπεριφορά του αξιόποιο αποτέλεσμα του θανάτου άλλου και ενεργώντας αμελώς παράλειψε να λάβει τα επιβαλλόμενα από το νόμο μέτρα προστασίας του προσωπικού από πτώση στο άνοιγμα του φωταγωγού του δευτέρου ορόφου της οικοδομής, δηλαδή παρέλειψε είτε να τοποθετήσει περιμετρικώς του ανοίγματος του φωταγωγού του δευτέρου ορόφου της οικοδομής ανθεκτικά κιγκλιδώματα ύψους τουλάχιστον ενός μέτρου και θωράκια ύψους δεκαπέντε εκατοστών, είτε να προβεί στην πλήρη κάλυψή του με αμετακίνητο στερεό σανίδωμα, είτε να τοποθετήσει προστατευτικό στηθαίο με χειρολισθήρα, σανίδα μεσοδιαστήματος και θωράκιο, είτε να λάβει οποιαδήποτε άλλα προστατευτικά μέτρα για να μην μπορεί να πέσει σ' αυτό κάποιος εργαζόμενος, με αποτέλεσμα ο εργάτης Λ1, ο οποίος εργαζόταν μόνος του στο δεύτερο όροφο της οικοδομής και εκτελούσε εργασίες καθαρισμού στο χώρο μετά το ξεκαλούπωμα, συγκεντρώνοντας και απομακρύνοντας σε κεντρικά σημεία του δευτέρου ορόφου είτε υλικά που είχαν αποξηλωθεί, είτε τμήματα αποσυνδεδεμένης σκαλωσιάς, τα οποία στη συνέχεια θα μεταφέρονταν από άλλους εργάτες για να επαναχρησιμοποιηθούν ή για να πεταχτούν, εργαζόμενος δίπλα από το άνοιγμα του φωταγωγού, να απολέσει την ισορροπία του και να πέσει στο άνοιγμα του φωταγωγού του δευτέρου ορόφου της οικοδομής, να καταλήξει έξι (6) επίπεδα πιο κάτω σε βάθος είκοσι τεσσάρων (24) μέτρων, να τραυματισθεί σοβαρά και να επέλθει στις... εξαιτίας της πτώσεως και του τραυματισμού του ως μόνης ενεργού αιτίας ο θάνατός του στο νοσοκομείο "...", όπου νοσηλεύόταν". Έτσι όπως έκρινε το Τριμελές Εφετείο, διέλαβε στο σκεπτικό του, όπως συμπληρώθηκε με το διατακτικό του, την απαιτούμενη ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, ως προς τα αντικειμενικά και υποκειμενικά στοιχεία του εγκλήματος της ανθρωποκτονίας από αμέλεια, για το οποίο καταδικάστηκε ο αναιρεσείων και δεν παραβίασε ευθέως ή εκ πλαγίου τις ουσιαστικές ποινικές διατάξεις των άρθρων 314 παρ. 1α και 15 του ΠΚ που εφήρμοσε, καθ'όσον αναφέρονται στην προσβαλλόμενη απόφαση με τρόπο σαφή και χωρίς λογικά κενά ή αντιφάσεις: α) Τα πραγματικά περιστατικά, στα οποία στήριξε το Εφετείο την κρίση του και τα αποδεικτικά μέσα από τα οποία αυτά τα περιστατικά προέκυψαν. β) Το είδος της αμέλειας του αναιρεσείοντος (ασυνείδητη αμέλεια). γ) Τα στοιχεία που συγκροτούσαν την δια παραλείψεως τέλεση του εγκλήματος της ανθρωποκτονίας από αμέλεια, το περιεχόμενο της

υποχρέωσης του αναιρεσειόντος προς λήψη μέτρων ασφαλείας για την προστασία των εργαζομένων στο οικοδομικό έργο που αυτός εκτελούσε, με την ιδιότητα του εργοταξίαρχου-υπευθύνου του έργου (πολιτικού μηχανικού στο επάγγελμα), τις συγκεκριμένες νομικές διατάξεις (στις οποίες εκ παραδρομής περιέλαβε το π.δ. 1073/1981, αντί του π.δ. 1037/1971) από τις οποίες προέκυπτε η ιδιαίτερη νομική υποχρέωσή του προς λήψη των μέτρων ασφαλείας και την παράλειψή του να λάβει οποιοδήποτε από τα μέτρα αυτά, για να αποτραπεί η πτώση του εργαζόμενου στο έργο από το άνοιγμα του φωταγωγού της οικοδομής. δ) τον αντικειμενικό αιτιώδη σύνδεσμο μεταξύ:

αα) της παραλείψεως του αναιρεσειόντος για τη λήψη μέτρων ασφαλείας προς προστασία του εργαζόμενου το έργο Λ1 και της πτώσης του από τον χωρίς κανένα προφυλακτικό μέτρο ανοικτό φωταγωγό της οικοδομής σε βάθος 24 μέτρων και αβ) του εξαιτίας αυτής της πτώσης του θύματος προξενηθέντος θανάτου του, για την αιτιολόγηση του οποίου δεν ήταν αναγκαίο να εξειδικεύονται τα επί μέρους σωματικά τραύματα του θύματος, αφού κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής η από ύψος 24 μέτρων (αθέλητη) πτώση ατόμου σε φωταγωγό υπό κατασκευή οικοδομής προξενεί αναπόφευκτα πολλαπλά και σοβαρά τραύματα στο ανθρώπινο σώμα από την πρόσκρουσή του, με διαρκώς αυξανόμενη ταχύτητα στα περιμετρικά τοιχώματα του φωταγωγού και ιδίως στο καταληκτικό σημείο ακινητοποίησής του. Επομένως όσα, με τους εκ του άρθρου 510 παρ. 1 στοιχ. Δ' και Ε' του ΚΠοινΔικ. λόγους αναιρέσεως αντιθέτως υποστηρίζει ο αναιρεσειών: α) ότι δεν αναφέρονται στην προσβαλλόμενη απόφαση το είδος των τραυμάτων του θύματος για την αιτιολόγηση του μετά 17 ημέρες επελθόντος θανάτου του και την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου ως προς το θάνατο αυτό, ούτε οι διατάξεις για τη λήψη μέτρων ασφαλείας που παραβιάστηκαν και 2) ότι υφίσταται αντίφαση μεταξύ αιτιολογικού και διατακτικού ως προς τα ληπτέα από τον αναιρεσειόντα μέτρα ασφαλείας, είναι αβάσιμα, κατά το μέρος δε που πλήττεται η αξιολόγηση από το Εφετείο των αποδείξεων είναι απαράδεκτα.

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 148 έως 153, 473 παρ. 2, 474 παρ. 2, 476 παρ. 1, 509 παρ. 1 και 510 του Κ.Ποιν.Δικ. προκύπτει ότι, για το παραδεκτό της αιτήσεως αναιρέσεως κατά βουλευμάτων και αποφάσεων, πρέπει στη δήλωση ασκήσεώς της να περιέχονται κατά τρόπο σαφή και ορισμένο τα πραγματικά περιστατικά που συγκροτούν τους λόγους αυτής. Ειδικότερα ως προς τον προβλεπόμενο από το άρθρο 484 παρ. 1 στοιχ. α' και 510 παρ. 1 στοιχ. Α' του ίδιου Κώδικα λόγο αναιρέσεως για απόλυτη ακυρότητα, προκειμένου να είναι ο λόγος αυτός αναιρέσεως ορισμένος, πρέπει να αναφέρεται σε ποια από τις προβλεπόμενες με τη διάταξη του άρθρου 171 Κ.Ποιν.Δικ. περιπτώσεις εμπίπτει η προβλεπόμενη πλημμέλεια και τα περιστατικά που τη συγκροτούν. Στην εξεταζόμενη περίπτωση με τον τελευταίο λόγο αναιρέσεως αποδίδεται στην προσβαλλόμενη απόφαση η αναιρετική πλημμέλεια της απόλυτης ακυρότητας, ότι: α) "αναγνώσθηκαν υπό τον αριθμό

καταχώρησης ...η από ... φωτοτυπία δελτίου ελέγχου και το υπό τον αριθμό ... δελτίο ελέγχου, όπως και η υπό τον αριθμό καταχώρησης... τεχνική έκθεση, και υπό τον αριθμό καταχώρησης ... τεχνική έκθεση φωτό, χωρίς να προκύπτει αν για κάθε μία από τις δύο αυτές περιπτώσεις πρόκειται για όμοια έγγραφα και ποιο από τα δύο λήφθηκε υπόψη", β) "για το παραδεκτό της εφέσεως απεφάνθη χωρίς να δοθεί ο λόγος στον Εισαγγελέα" και γ) "δεν ανεγνώσθη η 1058/2008 απόφαση του Αρείου Πάγου, με την οποία αφαιρέθηκε η (προεκδοθείσα για την ίδια υπόθεση) 1219/2007 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Αθηνών". Επομένως, εφόσον δεν προσδιορίζεται με το αναιρετήριο σε ποια από τις προβλεπόμενες με τη διάταξη του άρθρου 171 Κ.Ποιν.Δικ. περιπτώσεις εμπίπτουν οι προβαλλόμενες πλημμέλειες, είναι ο ως άνω λόγος αναιρέσεως αόριστος και εντεύθεν απαράδεκτος, όσον αφορά δεν την υπό στοιχείο Β' προβαλλόμενη πλημμέλεια ανεξαρτήτως του ότι δεν δικαιούται να την προτείνει ο κατηγορούμενος-αναιρεσείων, είναι προδήλως αβάσιμος, διότι ο Εισαγγελέας πρότεινε εξ αρχής (σελίδα 2 των πρακτικών) να γίνει τυπικά δεκτή η έφεση. Εκτιμώμενος εξάλλου ο λόγος αυτός αναιρέσεως ως αιτίαση εκ του άρθρου 510 παρ.1 στοιχ. Δ' του Κ. Ποιν.Δικ. είναι αβάσιμος, διότι: 1) τα καταχωρηθέντα δύο φορές, με αναφορά του πρωτοτύπου και απλής φωτοτυπίας τους δύο ως άνω έγγραφα, δεν δημιουργούν σύγχυση ως προς την ταυτότητά τους ή ως προς την ανυπαρξία διαφορετικής εκδοχής του αυτού εγγράφου στη φωτοτυπία του που καταχωρήθηκε εκ παραδρομής ως αυτοτελές έγγραφο και 2) η υπ' αρ. 1058/2008 αναιρετική απόφαση του Αρείου Πάγου, δυνάμει την οποίας αναπέμφθηκε για νέα συζήτηση η υπόθεση, δεν αποτελεί αναγνωστέο, κατά το άρθρο 364 του Κ.Ποιν.Δικ. έγγραφο για την απόδειξη ή μη της κατηγορίας, αλλά λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο της παραπομπής, το οποίο αντλεί την εξουσία του για νέα συζήτηση της υποθέσεως από την αναιρετική αυτή απόφαση του Αρείου Πάγου και γι' αυτό η παράλειψη μνείας της με την απόφαση του Εφετείου δεν ιδρύει λόγο αναιρέσεως της καταδικαστικής αποφάσεως. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω πρέπει να απορριφθεί η ένδικη αίτηση αναιρέσεως και να καταδικασθεί ο αναιρεσείων στα δικαστικά έξοδα (άρθρα 476 παρ. 1 και 583 παρ. 1 Κ.Ποιν.Δικ.).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 12-5-2009 αίτηση (έκθεση) αναιρέσεως του Χ1 πολιτικού μηχανικού, κατοίκου ... κατά της 414/2009 αποφάσεως του Τριμελούς Εφετείου Αθηνών.

Καταδικάζει τον αναιρεσείοντα στα δικαστικά έξοδα από διακόσια είκοσι (220) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 3 Ιουλίου 2009.

Δημοσιεύθηκε στην Αθήνα σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στις 21 Ιουλίου 2009.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ